

сыаната
2 харчы

Тыя хаһайыстыбатын производственной управлениета

ҮҮНЭР КӨЛҮӨНЭБЭ—ӨЙ, СҮРЭХ ТӨЛӨНҮН!

«Норуот учуутала — советской общество киэн шүтүмүтү. Партия учуутал идеяны бэринилээтин, бэйэтин харыстаммат үлэтин, киин сага киини иштэн шааарыбыга улууканнаах кылаабын үрдүктүк сыаналыбыр».

Л. И. БРЕЖНЕВ.

Учуутал — норуот саамай бочуоттуур, саамай ыткытыр иддэрлэти биридестэрэ. Киин айыл-баны бэйэтин үлэтинэн уларыта тутар. Оттон учуутал үлэти киини бэйэтин үүннэрэр буолан ошон сымаллаах уонна кэрэ. Педагог дьулуруу-нан дойду духовнай баа-ла-дуола эбиллэр. Ийэ дойду модун күүбэ үү-рэр. Айааччы уонна чөл-үтэ сайыннарааччы, пе-дагогическай теория уонна практикага бары бастыгы киллэрээччи — бэйэлэрин итгиллээччи-лэрин ситин-хотуу кэр-дистэринэн сирдир пе-дагог, производственной

КИИНИ БЭЙЭТИН ҮҮННЭРЭЭЧЧИЛЭР

үөрэхтээһин маастара, мастарник, кылаас сала-ааччыта киинэхэ биди-лөрүү, сатабыл амылаа-тын, киин мировоззрени-е, характерын амылаа-тын уулар аналлаахтар. Норуот үөрэхтирин туһугар, учуутал туһугар уураабаат кыһамны — бийиги партиябыт ленин-скэй үгэһэ. Бэйэтин ка-мингэр В. И. Ленин но-руот учууталын «бур-жуазнай обществога ки-ин хаһан даҕаны турба-тах уонна турар кыага да суох үрдүгэр ытыа-

Сарсын — Учуутал күнэ

парга» сөрүк туруорбута. Ити ыйымнаа сайайта-ран, Коммунистическай партия, учуутал үүнүр көлүөнэни үөрэтин итин-нэ коммунистическайдым итин дьыалатыгар бы-һаарылаах фигура бы-

туһаайан табаарыс Л. И. Брежнев бүгүн кылаабы-найа үөрэтин, үлэбэ уон-на сиргэ-майгыга итин хаачыстыбатын үрдэтин, учууталлар уонна үөр-нээччилэр үлэлэрин тү-мүгүн сымаллааһыныга формализмы туоратым, үөрэтин олоҕу ытгары сибээһин дьыһаах дьы-лалыгар бөдөрөгүү, ос-куола оҕолорун общест-веннай туһадаах үлэбэ бөлөмнөөһүннү тупсарым буолаллар диир эппитэ. Советская оскуола үлэ-һиттэрэ партия съездинэн туруоруллубут сүткэн со-руктарга болбостолорун түмэллэр.

Советская учительство идеологическай үлэһит-тэр сүткэн армиялары-нан, бийиги улуу Ийэ дойдубут коммунистичес-кай инники кээһини сырдык идеалларын иһин охсуһууга ленинскэй пар-тия эрэллээх көмөлө-һөөчтүтүнэн буолар.

СЫЛАЙБАТ СЫНДААҤЫННААХ

Үлэ дьобурдарыгар дубут хортуоппуйу буюу-уу, сиргэ тапталы үөскэтин дьобуннаах ос-куолатынан буолбут үлэ уонна сыннааһыг да-лырдарын сайын ахсын ситиһиллээхтик салайар оҕуһунан-учууталлар оро-йуонига адыһаа суох-тур: Хатылыга Г. И. Ам-мосов, Волтоногово В. М. Жирков, Одулуунга А. Г. Габышев, Бахсыга Д. А. Абрамов уо. д. а.

Оттон Дирингэ бири-динук киһинэн производ-ственной үөрэхтээһин учуутала С. Е. Федосеев буолар. Киин «Маарык-чаан» үлэ уонна сыннаа-һыг даабырыгар быйыл бэйэс сыдын интээччи-нэн үлэлээтэ. Бэйэтэ өтөрүнэн, «ол алдьархай-даах ардахтаах сыл», даабыр баата мөлгөх буолан, үлэһиттэр кээк-кыраахаттардаах этэ. Сыл ахсын кыра кырадаах-кыра оҕоһунулар, Лаа-дыр спортивнай инвентар-рынан, үлэһит тэриллэ-ринэн да балаҕа бэйи-тылынан, Оҕолор илээн кэмилэртэр үксүн айыл-чаа сыйдалларын, сүү-рэ-көтө соннууларын сөбүлүүллэр, телевизион-най биэриллэри корол-лор, киингэ аараллар. Ону сүрүннээччинэн Се-мен Егорович буолар.

«Маарыкчаан» бы-йыл сайын V—VII кы-лаастары бүтөрбүт 45 оҕо сыннаанна. Киинлэр үс биригээлээ арахсан тохтоохтук куталаһан үлэлээтилэр. Үчүгэй ха-ачыстыбалаах элбэх оҕу сөбүтүмүлэһин — об-щественнай сүөһү кыс-тыгын быһаарар тыын үлэ. «Маарыкчаан» оҕо-лоро оҕу толору өйдөөн, дьулурудаахтык оттооту-лар, былааннарын 11 тоннаан аһары толор-дулар. Атын элөөдөр-лүмэ табаарылаахтык үлэлээтилэр: 7 тыһ. он-цугар 10 тыһ. устууна кирпиччэнн үктээтилэр, 50 гектар сиргэ оҕордул-

дубут хортуоппуйу буюу-уу, сиргэ тапталы үөскэтин дьобуннаах ос-куолатынан буолбут үлэ уонна сыннааһыг да-лырдарын сайын ахсын ситиһиллээхтик салайар оҕуһунан-учууталлар оро-йуонига адыһаа суох-тур: Хатылыга Г. И. Ам-мосов, Волтоногово В. М. Жирков, Одулуунга А. Г. Габышев, Бахсыга Д. А. Абрамов уо. д. а.

Оттон Дирингэ бири-динук киһинэн производ-ственной үөрэхтээһин учуутала С. Е. Федосеев буолар. Киин «Маарык-чаан» үлэ уонна сыннаа-һыг даабырыгар быйыл бэйэс сыдын интээччи-нэн үлэлээтэ. Бэйэтэ өтөрүнэн, «ол алдьархай-даах ардахтаах сыл», даабыр баата мөлгөх буолан, үлэһиттэр кээк-кыраахаттардаах этэ. Сыл ахсын кыра кырадаах-кыра оҕоһунулар, Лаа-дыр спортивнай инвентар-рынан, үлэһит тэриллэ-ринэн да балаҕа бэйи-тылынан, Оҕолор илээн кэмилэртэр үксүн айыл-чаа сыйдалларын, сүү-рэ-көтө соннууларын сөбүлүүллэр, телевизион-най биэриллэри корол-лор, киингэ аараллар. Ону сүрүннээччинэн Се-мен Егорович буолар.

«Маарыкчаан» бы-йыл сайын V—VII кы-лаастары бүтөрбүт 45 оҕо сыннаанна. Киинлэр үс биригээлээ арахсан тохтоохтук куталаһан үлэлээтилэр. Үчүгэй ха-ачыстыбалаах элбэх оҕу сөбүтүмүлэһин — об-щественнай сүөһү кыс-тыгын быһаарар тыын үлэ. «Маарыкчаан» оҕо-лоро оҕу толору өйдөөн, дьулурудаахтык оттооту-лар, былааннарын 11 тоннаан аһары толор-дулар. Атын элөөдөр-лүмэ табаарылаахтык үлэлээтилэр: 7 тыһ. он-цугар 10 тыһ. устууна кирпиччэнн үктээтилэр, 50 гектар сиргэ оҕордул-

Сага үөрөх дьылын чуораана чугдаарда. Уон-ча хонукка сыннааһыт, Семен Егорович суру-наал, тэтэрээт кыһыны-лаах аккис дьытэ буол-бут кабинеттыгар киирдэ. Оройуоннаагы методи-ческай холбоһон сала-ааччытыгар учуутал Се-мен Егорович Федосеев-ка сага түбүктэр саба-ланылар.

М. МИХАИЛОВА.
Снимокка: С. Е. Федо-сеев уруок кэмигэр.
П. Окочеников фотота.

Мындырдык, кичэйэн толкуйдаан

РСФСР уонна Саха АССР оскуолатын үтү-өлөөх учуутала Алексей Петрович Ермолаев Якут-скайдаагы пединститут физико-математическай факультетын бүтөрбөтү-түн түөрт уон тобус сыл-эстата учууталынан үтү-субастаахтык үлэлээтэ. Бу — теоретическай, бө-лөмнөөх методическай өт-түнэн үрдүк культура-лаах учуутал. Уһун кэм-эстата үлэлээн баай опы-ты мунньуна, атыттарга элбэх көмөнү оҕордо. Билигин республикага бири айымнылаахтык, интэ-тонгон, иннинин өтө-нөрөн былааннаан, тол-куйдаан үлэһит учуу-талынан сүрөдүрэр. Оҕо-лор толкуйдуур, ааҕар-суоттуур дьобурдарын, ийинилэрин сайыннарым-га, педагогическай наука сага ирдэбиллэригэр сөп түбөһүннөрөн, ураты бол-омтолоохтук сыһыанна-һар.

Киини сүрдээх мын-дыр, сага сүүрээһини таба көрөн хаба тардан ылан сайыннаран үөр-түн ыһыатыгар киллэ-рээргэ сорунан үлэһит улахан дьобурдаах уонна бадалаах новатор-учуу-тол диритан киин туттум-манын.

Билигин учууталлар улахан аһардара үрдүн үөрэхтээхтэр. Ол эрээри, хомойуох иһин, сорохтор сага методиканы, сред-стволары туһанан мын-дырдаан, тус бэйэ муну-

туур кыаһынан айан үлэ-лээччилэр, атыттарга хо-лобур буолааччылар ах-сааннара адыһах. Оттон Алексей Петрович туох-эмэ сананы, билибэтэ-ри, боччумнаагы көр-дүү, аһа, чинчийэ сыл-дьарынан уратылаах.

Ордук Е. И. Курашов катынан Чурапчы орто оскуолатыгар учуутал-дыр, заавучтуур сылла-рыгар далаһыннаахтык үлэлээбитэ. Үөрөнөөччи-лэр бэйэлэрэ булан-та-лан, чинчийэн лаборато-рай үлэлэри толорон уонна опыты оҕорон на-уна төрүттэрин дьыһан Сэйлэлэр үөрэтэллэригэр кээкэ сонун ыһыалары булурга, көрдөрөн үөр-түн средстволарын оҕо-рууга элбэх сыратын биэрдэ. Бүтүн Россиятаа-гы педагогическай аа-дыһаларга тийэ сөтэ-риллэбит методическай өттүнэн чочуллубут, учууталларга көмөлөөх хас да дамылааттары су-руйда. Олордон сорохто-ро киин бөчөөнө, хомуу-руннуктарга тахсан ту-раллар.

Билигин пенсионер учуутал уһатыллыбыт күннээх группала үлэ-һит. Начальнай кылаас-тарга анаан суоттуурга туһанылар бэртээхэй по-собоеһы оҕордо. Ол по-собие оҕолор түргэник суоттууларынгар, үөрөх матырыйалларын до-боннук биллэллэригэр кө-мөлөөр, ол да киин экс-

периментальнай кылаас учууталлара, оҕолор уон-на төрөппүттэр үрдүк сыһабыды биэрэллэр. Дьэ итиннээх буолар ки-ин методист-учуутал бы-һытынан үтүөтэ-өтөтө. Сорох тирдэ сыһа-лаабаат дьоннор, баҕар, ити сага ыһыалары, средстволары киин тус бэйэтин көрдөрө сатаан, хайбанаары оҕорор дии-н тутахтык өйдөөхтөрүн сөп Ол — сыһа. Саҕаны өйтөн айан оҕоруу, бил-лэн турар, уустук уонна наһаа эппиттээх дьыа-ла. Ардыгар, кырдык, сыһыаахха, албаһаахха даҕаны сөп. Ону ол дьэ-бөһүө, Алексей Петрович кайаан даҕаны туту эмэ тобулан, тийбээр тирээр-дэ, олоххо киллэрэ са-гырын хайгыах эрэ тустаахпыт.

А. П. Ермолаев учуу-талларга, төрөппүттэргэ педагогическай билигин, сага прогрессивнай ыһы-малары сырадаһан туран тарбастааччы дьоннортон биридестэрэ. Киин эсте-тика, сиргэ-майгы боллу-гуостарыгар дамылаатта-ры, лекциялары, бөһө-дөлөри оҕорор.

Үтүөлээх учуутал үлэ-һин опытын эдэр учуу-таллар салгыы сайына-ралларыгар туох баар күүһүн-күдээһин, умсул-данаахтык биэрэр аҕа-табаарыс буолар. Төһө даҕаны баттаа кырык-тыйдар кырдыаһас учуу-тал дууһатынан эдэр, өйө-санаата ыраас. Омон юнионитин даҕаны саба-лааһыннарын салгыы, ба-һыта, сайыннара, олоххо киллэрэ туруохтук.

В. АФАНАСЬЕВ,
РСФСР педагогичес-кай общественны Са-ха сиринээри салаа-тын председателэ,
СГУ профессора.

Барҕа махтал тыллара

БИИГИ бастагы учуу-талбытынан Павлина Да-ниловна Седлашцева этэ. Киин бийигин ааҕарга, суруйарга, суоттуурга үө-рөһитэ. Уруһуйдуурга, пластилинан чочуйан оҕорорго эинэ Павлина Даниловна уһуьбута. Би-һиги үчүгэйдик үөрөнэр-битигэр, барыны сатыыр, бэрээдэктээх буоларбы-тыгар учууталбыт үтү-сиратын биэрбитэ.

Күндү учууталбытыгар барҕа махталбытын тир-дэбит, бары үтүөнү баҕа-рыбыт.

Лена ЯКОВЛЕВА,
VI кылаас
үөрэнээччигэ.
Одулуун.

х х х
АЛЬБИНА Петровна бийиги кылааспытын төр-дүстөн ыла салайар. Ки-ин нуучча литература-тын үөрэтэр, уруоктарын бийиги олус сөбүлүүбүт, бары ситиһибит. 40 бы-рыһыаммыт «4» уонна «5» сыһааларга үөрөнөр. Учууталбыт салайар «Дорбонноохтук аадыы» куруһуугар бийиги кы-лааспыттык 15 оҕо дьарыктанар.

Бийигини ахсын кылаас чаастарын ыты-быт. Оһо бэйэбит полит-информация оҕоробут, араас темага бөһөдөлэ-ри истэбит, наадалаах боннуруостары дьүүлэ-һэбит.

Күндү учууталбытын **А. П. Борисованы** кэдэн-һэр Учууталлар күн-нэ итинтик, истинтик эрдэлэһибит, олоҕор дьолу-соргуну баҕарыбыт.
Саргы ФЕДОСЕЕВА,
VII кылаас
үөрэнээччигэ.
Диринг.

СЫППАРАЛАР УОННА ЧАХЧЫЛАР

● Орто оскуолалар-га 3 мөл. педагогтар үлэһитлэр. Киинлэр-тин 1 мөл. үүннэрэ — коммунистар уонна

комсомолстар.
● Сага үөрөх дьы-лыгар оскуола прак-тикатагар хаттаан кө-рүлүбүт программа

кииллэрилиннэ.
● Учууталлар ор-толоругар 189 Совет-ская Союз уонна Со-циалистическай Үлэ

Геройдара, 28 ССРС народнай учуутала-ра, 12 тыһынча стар-шай уонна методист-учууталлар бааллар.

● Предметтэй ка-бинеттары сөбиллэргэ 70 араас ааттаах при-бордар оҕоһуулаллар.

АХШ: КИИ БЫРААБЫН ТЭПСЭЛЛЭР

Бүгдний киин — 3000 доллар. Американын эргэжүүлэгч АХШ-гар киистэн тийн адал мөнхсанагчтар, пуэр-ориканецтар, индонези-тар, хара рынхон итин-ник санаага «атнылал-лар». Бу дойдута хавны да документа уонна оло-роор бырааба суох «ХХ үйэ мулуттарын» ахсаана 2-3 мөдүүбүтэ тийдэ.

Ити — АХШ-гар киин-хэ киинийн сыйханас-паттарын көрдөрү холо-бурдартан бирдэстэрэ-эрэ. Киин быраабын сир-гэ-буорга төсөн уонна дьон агаарастааһын ту-хунан кэсир чакчылар муугура суох элбэхтэр. Холбоор, манньктэр.

Вир оттуон, со-циализмы холунарга, аан дойду үрдүнэн дьон өйүгүр-санаатыгар итин сабыдалла үүнүүтүн ма-лайдирга соруналлар. Атын оттуон, капита-листическай дойдуда киин быраабын киин си-дэи чакчыларын саба-сатыллар.

ССРС сага Конститу-циягаар хайдахтаах кур-дук уодаһыннаахтык са-быта түһүтэлээбиттэрин санаан көлөтүн. Киин киини, үлэһиттэр ит-тэстэртэргэр эппизттир не хоһооно буржуазнай пропагандастарга түбүтү бүгүн дааны үөскөтөр. Ол эрэри биһиги дойду-бут Төрүт Сокуону «критикалааччылар» ор-дук санапаттар.

Бирдэстэр аһаар-таттар аһаардартан ор-дуктара быстыгы-ой-дуута олоһолор, өтгөн кэксэ индейскай резерва-цияларга олохтоохтор 80 бырыһыаннарыгар тийэ-үлөт, ол аата аһахта-рыс иттир ныахтара суохтар.

Биһиги турар, бур-жуазнай государстволар, ол иһигэр АХШ, бэйа-рин гражданныгар хан-лык эмэ «бырааптары уонна көнүлүрү бөлөх-ниилээ», бөл олортон үгүстэрэ конституци-ларга сурулла сымдаа-лар. Ол эрэри үлэ дьон-дугар, быраабыла кур-дук, кумаадыга эрэ баа-лар. Чааһынай бас би-лий сабардаабыт общест-вотыгар түс бэйэ ты-тыллыбат буолуутунан, сөптөөх үөрэги ыһы-нан, политическай олох-хо активнайдык ытты-нан, о. д. а. ким харчы-лаах уонна былаастаах эрэ туһанар ыһахтаах. Ханьын баһарар бур-жуазнай государство да-миснээх бырааптар ка-птал киинтэргэр бааллар.

ССРС Конституцияны советскай гражданныр үлэбэ бырааптарын туһу-нан уонна ол быраап мөккүлэрин туһунан эгэр 40 ысгатыытыгар, холбоор, киһилэр тугу булан утары туруоруох-тарай? Баһар, «наадага суох дьоннор» арикала-рын туһунан даһаайдары буолаарай? Профсоюзтар суоттууларын, АХШ-гар 15 мөл. үлэбэ суох-тар бааллар, эбэтэр ки-һилэр Великобританияда 4,4 мөл. ахсааныахта-рын аһахтаах.

Американың бы-рааптарын уонна көнү-лүрүн киһин былааста Рейган администрацията кириэрттэн ордун сир-эйэ-харага суох буолла Киин улахан бизнест уон-на байыаннай-промыш-леннай комплексе ит-тэстэртэргэр бас бэрини-риллэбит не уонна тас политикага бүтүнүтэ киһи сүрүн бырааптары-гар уун-утары турар.

Эмэ ити Холбоу-таах Штаттарга совет-скай гражданныр төрүт-тэрттэн социальнай уон-на үн-мал оттуон бала-һыанналарыттан, на-циональностартыттан уон-на расаларыттан, эр дьонноруттан-дыахта-ларыттан, о. д. а. туту-дуга суох тэн быраап-таахтарын ыһтары тэг-нээн көрүүххэ туохтаах-тарай? АХШ сената АХШ конституциятыгар эрдөн уонна дыахталлар тэн бырааптааһын көрөр Ула-рытынны баччааһа диэ-ри биһирэппэккэ олоһор эбэт. Негрдар уонна ин-деектэр үрүн америка-нецтары кытары «тэг-нэһиннэрин» туһунан э-да барыллыбат. Өгнөөх тириилээх нэһилиэннэни-эро көрдөрбөккө агаас-тааһын Америка сааты-

Американың им-периализм киһи өйөөхү-нэн уонна аргаччылаа-һыныан нэһилиэннэри Ливанга, норуоту утары хааннаах режимнэр Чи-дигэ, Гватемалага, Саль-вадорга, Гаитига, Параг-вайга, Согуруугу Ко-реяга өтгөрөр ыар бур-уйдарын иһин эмэ эппизти сүгөр.

Өссө бир чакчы, Аме-риканскай былаастар ки-һи бырааптарыгар дьик-нээх сыйыаннарын ити проблемага аһаһыт 40 аан дойдутаары сөбүл-лүһүтээн уонна конвен-циялартан АХШ конгрес-са сыччак 10-нун эрэ би-тэртээн турар.

Т. КУДРЯВЦЕВА.
(ССТА).

Искусство дьонно

КЭРЭ КИИИ ЭТЭ

С АХА АССР искусствотын үтүөлээх дьонно, ССРС Суруйааччыларын союгуу чили-нэ Н. Д. Слепцов — Туо-булаахан, биллээн баа-рабыта буоллар, сэттэ уон саастааһы этэ. Николай Дмитриевич улахан та-лаанны күүһүнэн, өйү-сүрүгүн дуулуруунан са-ха театральнай искусствоты, литературата сай-дыларыгар үгүс үтүөнү биһирбүт дьоннортон биһирдэстэринэн буолар.

Төрөөбүт сиригэр, Вах-сыга комсомольскай та-рихтэни төрүтүтэспитэ, бастаан «Холбоһох» дьон кырааһы калхоу-тэриһибитэ. Очоттоду ким уустук утарсмыла-рын түс бэйэте этиһи-ханынан билбитэ «Сель-кор Сэмен» дьон бэртээ-хэй айымньыны суруй-дыгар төрүөт буолбута.

1932 сыллааха сүүр-бөлөөх Николай дойду-тэбэр сүрөбэр Москвада үөрөнэ барбыта. Хайдах айаннаан столицада тий-биттарын туһунан бил-лээн РСФСР уонна Саха АССР народнай артыһа

А. П. Петров бу курдун аһтар: «Билинн Якут-скайтан «Уети-Кут» дьон бөрүхүтүнэн 20 суукка айаннаан баран, Уус-Куона 8 км ыһаан тий-бөккэ, бөрүхүтүт тө-һөн хаалбыта. Малбыт, өйүбүт сыйыан сүтэн сааһы Уус-Куона тий-биһиге, Смарга суола туһарын күүтэн, аһыт-таһаһыт бүтэн, «барар сирбит баһана үүтэ» бу-лан олорбуппун. Ый кур-дук буолан баран, хар-чыбытын муһунан биэ-лээх муһуну аһаһаһан.

буой үтүөлэрэ Киһил Сулуус ордоннаан, ха-са медалларынан бэллэстэ-митэ. Коммунист офицер сарни сымдарыгар совет-скай дьон хорсун бы-һыларын көрдөрөр «Патриоттар», «Өстөх-арбаар», «Ус чөгөһөн» дьон тиесалары суруй-бута.

Сэриһтэн эргиллэн кэ-лэст, таһылар идэтинэн умсулданнаахтык үлэ-лээн барбыта. Саха те-атрын сценатыгар оту-ча сыл үлэлээбит кэм-нэригэр 100-чэкэ араа-оруоллары айбыта, кө-рөөччүлэргэ көрөхсөппи-тэ. Драматург быһыты-нан суруйар темата кэ-нээбитэ, маастарыстыба-та чочуллубута. Саха сир-гэр алмаас промыш-леннаа сайдытынан си-бэстээн киһи «Алмаас-таах тайраа» дьон ити-ра кэмэйдээх драманы айбыта. Оттон «Чаран-на» дьон айымньытыгар сарни кэһиннээһи Саха сирин тыатын олоһо ыһынардылаахтык ойуу-лаһыта.

Николай Дмитриевич үс оҕо тапталлаах аҕата этэ. Кэргэнэ, Саха АССР үтүөлээх артистка П. С. Петрова, Саха театры сценатыгар эмэ умну-лубат образтары айбыта. «Селькор Сэменгэ» пи-онер Вася оруолун аан бастаан киһи сонньообу-та. Бизэ уонуттан тах-сыар дьиги Парасковья Семеновна кыра уола-тар оруолларыгар сити-һиллээхтик сонньообута.

Хорсун буолун, талаан-наах драматург уонна артист коммунист Н. Д. Слепцов — Туо-булаахан кылгас үйэни чаҕылхай-дык олорон аһыт, үлэ-тинэн-хамнаһынан бар-дьонугар өлбөдүбүт үтүө өйдөбүлү хааллар-быт кэрэ киһи этэ.

И. КАНДИНСКАЯ.

Киһи — киһинэхэ

УТУӨ ДЬОН КӨМӨДӨРҮНЭН

Күнүс 1 чааһы аһыһа-та первэй кылаас үөрэ-нээһингэ Мотя Попова мин икки тонна кэриһа-дур отум умайан эрэри көрөн иһиттэр сүүрэн көрөн тыллаабыт. Ийэ ыалдыта Мария Беже-нованы кытта чугас ыд-лары тилиһэ сүүрэн дьон-уу үмүрү тардан уоту-муруоробутунан барды-быт. Коммунист Н. С. Попов, почтаһон В. И. Канонин, А. Т. Карса-

наев, П. И. Христофоров, о. д. а. маһаһынны ыс-тылааһтарын, мал оло-һор дьондэрин уот хаппа-тын туһугар активнай-дык үлэлээһиннэр. Дьон-нум барахсаттар отум аһарын кэриһин уоттан бөлөһөһүлэр.

Кыра да саараһына суох суһал көмөбө кол-бөт малдарытыгар ик-киннэ махтанабыт.

И. ПОПОВ.
Арылаах.

С. Губский фотота. ССТА фотохрониката.

Сэлэх түбэлтэлэр

МОНЧУУККА УЛАР ТҮСПҮТ

Чуралчы күөлүн арҕаа уһугунааһын иһигэр ыһы-га 7-8 дурда баарыттан биһирдэстэртэр М. И. Шестанов оҕонньор кү-һүгү куека сыһыта.

Түүн үөһүн сааһа ха-рыһаһы хаһа суруйар кыһат тыаһын истэн, булчут сэргэһэни түһэр. Үчүгэйдик оҕостон көр-

бүтэ: кыһат согу-руу мончуугун үр-дүгэр туох эрэ хара олоһор. Ытан хабыл-ларар да, көтөрө тыһы-наах курдук көстөр. Ик-кэстээн сайыһыгар би-ли кыһа дьэ өстөр.

Киһири ылаары көрбү-тэ, хара улар буолан со-бутар.

ЭНЭ СИБИИННЬЭ БУОЛБУТА

Кыстык Кугда олох-тоһо М. В. Старостина дьиктэн таһыгар турар сибининньэ түн орто-то наһаа айламмыта. Хай-даһый, аһаппатах буол-лаһын дуу дин санаан, ичигэ үүтүтэх солууру тутан хараһада харбы-лаһан тахсыбыта.

Тийэни хоррууда аһын кута туран, сибининньэ уһаһын тас өттүгэр ба-рыттан соһуйан, арҕа-һыттан имэрийэри ты-һар. Арай, доһоор, си-бининньэ сүр үлүтэрдик

ырдыһыһы түспэт дуол-байтэ да билбэккэ, кыһыны солуурунан туос хонорутугар биһирэст, дьиктигэр ыһанар.

Нонкуо күнүгэр булчут Д. П. Игнатьев түүнчү ыалдыһы ир соһолун ир-дөөн чугастааһы ары-таһаа сыһынах аһыгар ордуулаһыһын өлөрөр.

Аарыма эһа куртаһын аһан көрбүттөрө: нубуе-кураанах, арай түү хо-муога эрэ сымдар үһү. Ол аата, тордонноһтоһо.

В. ИГНАТЬЕВ.

Редактор А. Е. ЧИГИНАРОВ.